

PASSADA DE SANT ANTONI ABAT
Comissió Sant Antoni Abat Canovelles, 19 de gener de 2019

*Comissió Sant Antoni Abat
Canovelles*

Sant Antoni Abat 2020

Dissabte 18 de gener

de 09:30h a 11h
Esmorzar per a tots els participants

a les 10:30h
Ballada de la Colla Bastonera
de Canovelles

a les 11:30h
Benedicció de tots els participants

**Vine i
participa!**

Directora	GEMMA DURAN
Col.laboradors	XAVIER ALONSO MARINA CASTELLÀ LAIA CALDERON TONI CALDERON GLÒRIA COT GEMMA DURAN SERGIO GARCÍA EULÀLIA GISPERT TERESA GOMÀ ROSA GRACACÓS JORDI LLOREDA ANITA MIRALLES M.GLÒRIA PUIG
Disseny gràfic	ANNA FONoyET

SUMARI	02
EDITORIAL	03
LA COMISSIÓ INFORMA	04
NOTÍCIES DE CANOVELLES	08
TOC D'HUMOR	09
CARTOGRAFIA DE CATALUNYA	10
SECCIÓ D'ESTUDIS	11
METEOROLOGIA	12
ESPURNES D'UNA VIDA	14
CALAIX DE SASTRE	15
ASTRONOMIA A L'ABAST	16
NATURA I BELLESA	18
LA CUINA DE L'ÀVIA	20
MOMENTS DOLÇOS	21
CALAIX DE LA CIÈNCIA	22
PLANTES	23
MÓN SINGULAR	24
CURIOSITATS	26

CARTA DE LA COMI A LA COMISSIÓ

Benvolguda,

Ja fa un grapat d'anys que ens coneixem, i he après prou bé que les coses es guanyen a base d'ajupir l'esquena, i no semblant que hi tens un os. Gràcies per ensenyar-me a estimar Canovelles, a treballar per la vila i ensenyar-me que totes juntes sumem experiències i punts de vista.

Gràcies per haver-me ensenyat la tradició, per transmetre'm la importància i la bellesa de la llengua i per explicar-nos la nostra cultura i animar-nos a compartir-la.

Avui canvio, amb il·lusió i esperança, però amb decisió i ganes de continuar amb el teu llegat, i afegint-hi allò millor que sé fer: seguir endavant i innovar.

Encetem un nou any, el 2020, i tinc alguns propòsits per fer-me encara més gran, més moderna i més oberta al municipi. Vull que siguem encara més els que participem activament, i que jo em pugui fer més gran; també vull implicar-me més en el municipi i que el municipi s'impliqui en mi.

Tots sabem que els fills no segueixen els consells dels pares, sinó que segueixen el seu exemple, i així ho faré: renovada, però essent la de sempre.

Em sento afortunada perquè gràcies als valors i actituds a les quals m'heu empeltat, avui puc afrontar els reptes que vindran.

Què me'n dius? T'hi apuntes i engeguem un nou camí plegats?

Atentament,

La Comi

Gener del 2020

Pastorets

A vegades, els canvis són difícils de pair i no sempre acostumen a agradar. Però, què en penseu vosaltres dels canvis viscuts a Els Pastorets de Canovelles?

Ha sigut un any de celebració, 25 temporades a dalt de l'escenari fent cultura, tradició i Nadal.

Alhora també ha sigut un any de canvis, un any on hem apostat per construir de 0 els nostres Pastorets, però sempre amb l'essència d'on venim i d'on som.

Una nova obra suposava un esforç molt gran i, sobretot, un repte que entre tots i totes hem pogut aconseguir. Gràcies a l'esforç i la dedicació de moltes persones que han participat en el procés els dies 26, 28 i 29 de desembre vam poder pujar a dalt de l'escenari el resultat final de mesos de treball.

Tot aquell qui va venir va poder veure l'origen de l'Univers, la creació del Bé i el Mal, del Cel i l'Infern, àngels, dimonis i... Pastorets?

Sant Antoni Abat

El proper 18 de gener celebrarem el 58è aniversari de la Diada de Sant Antoni Abat amb un programa replet d'activitats. Vine i participa!

Comissió **Sant Antoni Abat**
Canovelles

Sant Antoni Abat 2020

Dissabte 18 de gener

de 09:30h a 11h

Esmorzar per a tots els participants

a les 10:30h

Ballada de la Colla Bastonera
de Canovelles

a les 11:30h

Benedicció de tots els participants

Vine i
participa!

Secció Excursionista

Comencem el 2020 amb els entrenaments de la Canovelles Montserrat. Reserveu les dates a la vostra agenda i fem camí plegats!

- Matinal de gener: 26 de gener a Savassona
- Matinar de febrer: 23 de febrer
- Primer entrenament Canovelles Montserrat: 15 de març
- Segon entrenament Canovelles Montserrat: 22 de març
- Tercer entrenament Canovelles Montserrat: 29 de març
- Quart entrenament Canovelles Montserrat: 5 d'abril
- Cinquè entrenament Canovelles Montserrat: 19 d'abril
- 26ena Marxa Canovelles Montserrat: 24-25 d'abril

No hi falteu!

Gitanes

Comença la nova temporada de Gitanes, com s primera actuació tenim "La Mascarada" que tindrà lloc el dia 16 de Febrer a les 12h del migdia a la Plaça de la Joventut com a preàmbul d'inici del carnestoltes, així que us esperem a tots.

Aprofitem per a què us animeu a venir a ballar amb nosaltres tots els Dilluns de 20:30h a 22h al Campanar.

Colla Bastonera

Les bastoneres en aquesta recta final de l'any hem estat treballant de valent per fer les últimes ballades del 2019. La colla bastonera hem fet un total de 15 ballades per territori

català al llarg de l'any, la majoria a Canovelles, però també hem visitat la Roca del Vallés, Sant Celoni, Canet de Mar i l'Ametlla del Vallés, entre d'altres.

Aquests últims mesos, hem estat col·laborat amb diverses activitats del poble, com pot ser la caminada-xocolatada per La Marató o a l'ArtMov, on hem fet la nostra nova ballada de foc, juntament amb Impiros.

A part, ha sigut un any on hem ampliat la nostra colla amb noves integrants del grup i amb nous balls, com per exemple el ball del Nytus, per la colla de grans o la Marxa de Varidà per les més petites de la colla.

Ens hem estrenat fent la nostra primera trobada bastonera al poble, el dia 6 d'abril, convidant tres colles bastoneres més, la de Mataró, la de Sant Andreu Comtal i la colla de Cànoves. Vam treure sensacions molt positives de la trobada, tot va sortir rodó.

En conclusió, han estat uns mesos de molta feina però estem molt contentes del resultat obtingut. Esperem que el 2020 sigui un any igual o millor que aquest 2019.

Properes ballades:

- 18 de gener als tres tombs de Canovelles
- 28 de març a la II trobada bastonera de Canovelles

QUÈ HAN DIT DE NOSALTRES

A continuació teniu el recull de notícies de Canovelles del darrer trimestre que han estat publicades als mitjans de comunicació més destacats de la nostra comarca.

El 9 nou

31/12/2019 "Canovelles i la Garriga acomiaden l'any corrent"
700 corredors a la cursa de Sant Silvestre de Canovelles

18/12/2019 "Millora la seguretat de la BV-1439 entre la ronda i el barri Sanaüja, a Canovelles"

02/12/2019 "Els pressupostos participatius de Canovelles permetran fer aparcaments per a bicicletes prop dels equipaments"

02/12/2019 "Canovelles commemora els 40 anys d'ajuntaments democràtics"

27/11/2019 "Els bars del Camp de futbol i Portobello, guanyadors de la setena ruta de tapes de Canovelles"

27/11/2019 "Canovelles construeix tres cruïlles elevades al carrer Sant Jordi"

21/11/2019 "Canovelles inverteix 400.000 euros en la millora de la biblioteca"

Vallès Oriental TV

30/12/2019 "Èxit d'assistència al Parc Infantil de Nadal de Canovelles"

30/12/2019 "Canovelles vibra amb els Pastorets del 25 aniversari"

09/12/2019 "Canovelles dona la benvinguda al Nadal"

03/12/2019 "El SAE Canovelles organitza un any més els Jocs Escolars"

Nació Granollers

21/10/2019 "Canovelles aprova un recàrrec del 50% de l'IBI als habitatges desocupats"

12/10/2019 "Una setantena d'entitats de Canovelles defensen que «la pau és el camí»"

08/10/2019 "La PAH diu que la baralla de Canovelles respon a les dificultats d'accés a l'habitatge"

EL RESSORGIR DE L'ENTITAT

ST. SALONY

Autor/editor: Chevalier de Beaulieu

Lloc: Paris

Data: 1668

Mides: 10x15 cm

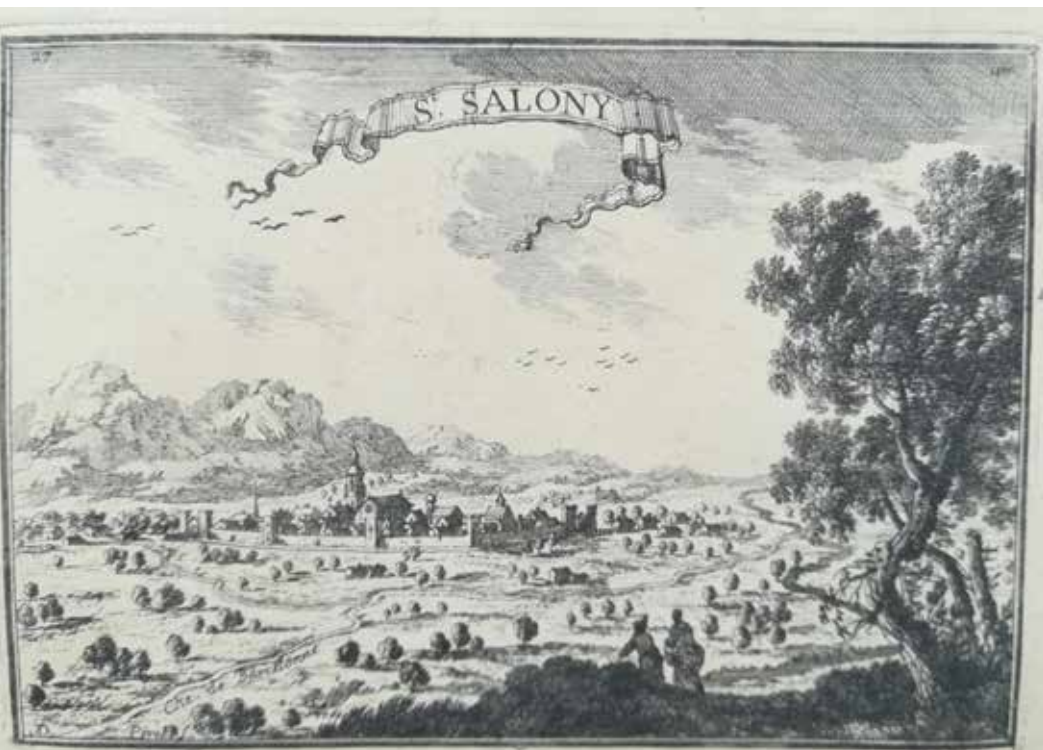
Aquest és el primer gravat que representa un lloc de la comarca. Es tracta de la ciutat de Sant Celoni.

Es va publicar a l'obra "Les Plans et profils des principales Villes, et lieux considerables de la PRINCIPALITE de CATALOGNE"

Aquesta publicació s'imprimí en varies edicions, i el gravat que mostrem és de l'edició de 1707, doncs hi figuren "IIII" a la part superior de la dreta,

El dibuix és fet per Adam Perelle, que hi figura a la part inferior esquerra.

D'aquesta obra hi ha una edició facsímil de l'any 1981.

MISTERIS DE LA HISTÒRIA (IX) AVALON, UN REGNE DE FADES

Avalon, coneguda també com "Illa dels fruits" o Insula Pomorum; degut a la l'abundància de pomers, fruita que simbolitza el creixement; era, segons mitologia celta, un indret paradisiac en algun lloc de les illes britàniques. L'indret de l'eterna primavera posseïa un paisatge perennement verd i gaudia d'un clima constantment benigne. Els seus habitants gaudien d'immortalitat i, per això, mai patien pel dolor, la malaltia, la vellesa o la mort.

A Avalon hi habitava la fada Morgana i les seves vuit germanes, també fades, i és allí on anaven a parar els guerrers morts en combat. Un d'ells, el més cèlebre, el rei Artur, segons la llegenda, després d'haver sigut mortalment ferit en batalla. Sembla ser que Morgana, s'havia fet famosa per conèixer molt bé des de ben petita les arts de la màgia. Alguns cronistes afirmen que va aprendre la seva màgia del mateix Merlí i d'una altra fada coneguda com la Dama del Llac. D'altres autors apunten que Morgana va ser tancada en un convent pel seu padastre, Uther, i que va ser allí on va aprendre les arts de la màgia.

Tanmateix, malgrat les llegendes que citen Avalon, cap d'elles senyala un indret específic on s'ubicaria la mítica illa. A la Historia Regum Britanniae de Geoffrey de Monmouth se l'identifica com la localitat anglesa de Glastonbury, degut a la troballa a la seva abadia de les restes del rei Artur i la reina Ginebra cap a l'any 1191. Malgrat la tomba de la parella va ser dipositada sota l'altar major de l'església monacal sense cap crèdit de caràcter històric, s'assumeix una inscripció al sarcòfag Hic iacet sepultus inclitus Rex Arthurius in Insula Avalonia que va servir com un reclam per a la gent de l'època, àvida de llocs on acudir a mode de pelegrinatge. A més, el rei Enric II Plantagenet, que també ho era de França, estava políticament interessat en demostrar la mort d'Artur per calmar els desitjos d'alliberament de bretons i gal·lesos, malgrat haver-se instal·lat l'administració reial a Gales, ja que no volien perdre l'esperança del retorn del seu rei com un messies.

D'altres fonts situen Avalon a la Bretanya francesa, en concret a l'Île Aval; o a Burg-by-Sands al nord d'Anglaterra. Els indrets misteriosos són infinitament populars al llarg de la història de la humanitat, i encara ho són ara, tot representant una necessitat de creença; materialització i localització d'aquesta. Avalon és a tot arreu i enlloc, podríem dir. Dependrà de la fe, la intenció i la voluntat de cadascú.

Fonts: Fragments extrets de TARANILLA DE LA VARGA, C. J. *Grandes enigmas y misterios de la historia* (Primera Edició) Ed. Almuzara; Madrid, 2017.

L'OCTUBRE TORNA A MULLAR

Tardor meteorològica 2019

Setembre, octubre i novembre '19

Una nova tardor amb registres de pluja superiors a la mitjana climàtica i que permeten equilibrar un any que va començar amb una sequera extrema.

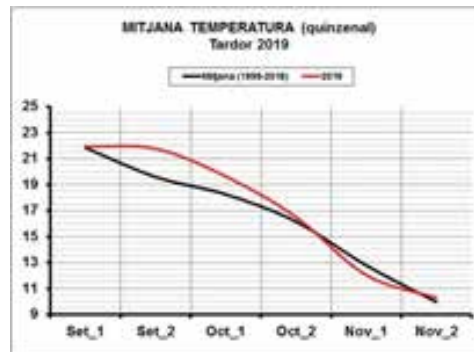
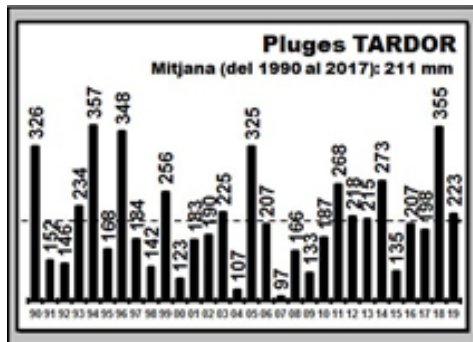
Pel que respecte a les temperatures, aquesta tardor ha estat càlida, amb una anomalia de 0,61 °C i l'acumulat de l'any presenta un diferencial de 0,12 °C superior a la mitjana durant els primers onze mesos de l'any.

I el vent, el 22 d'octubre vam tenir el cop més elevat (48 km/h) i la direcció mitjana durant aquests tres mesos ha estat de SE.

SETEMBRE NORMAL (74 mm) i CÀLID (+1,14 °C)

Durant bona part d'aquest setembre, el vent de l'oest predominant en altura ha comportat l'arribada de fronts i perturbacions d'origen atlàntic. Algunes d'elles es despenjaven del corrent general i s'aprofundien a la Mediterrània provocant els episodis tempestuosos que ens van afectar i que van descarregar puntualment amb força intensitat; com a exemple, els 45 mm recollits el dia 21.

Alhora, aquest flux de l'oest va inhibir tant les masses d'aire fred procedents d'altres latituds com les càlides procedents dels tròpics. Com a conseqüència l'anomalia de temperatura ha estat per sobre de la mitjana climàtica, però sense grans calorades com les que vam tenir els mesos de juny, juliol i, en menor mesura, també l'agost. La temperatura de la primera quinzena va ser exacte a la mitjana i, per contra, la segona va estar 2,19 °C per sobre.

OCTUBRE PLUJÓS (119 mm) i NORMAL (+0,87 °C)

La meteorologia del mes d'octubre ha estat marcada per un posicionament del corrent en jet (vents de l'oest en altura) al sud de la seva ubicació habitual. L'alternança de falques anticiclòniques i perturbacions atlàntiques ha estat habitual durant el mes. Ha provocat una inhibició de les masses fredes procedent de latituds altes i un període, en general, tempestuós però de distribució molt irregular, del qual cal destacar el temporal de pluja dels dies 22 al 23; concretament en aquests dos dies vam recollir 88 mm que suposa el 74% de la pluja de l'octubre.

En conjunt l'octubre ha presentat unes temperatures normals, però si baixem l'anàlisi veiem que la primera quinzena va continuar la tendència del setembre i va mostrar una anomalia de +1,41 °C sobre mitjana; la segona part del mes va normalitzar-se.

“

QUAN A L'OCTUBRE PLOU,
EL ROVELLÓ ES MOU

”la

NOVEMBRE SEC (30 mm) i AMB TEMPERATURES NORMALS (-0,18 °C)

Les masses d'aire fred que acompanyaven les perturbacions que van creuar-nos, van provocar una anomalia tèrmica negativa de -0,72 °C la primera quinzena del novembre.

Pel que respecte a la pluja cal destacar els 24 mm del dia 22.

Dades d'interès TARDOR meteorològica 2019:

Setembre:	74 mm	21,85 °C
Octubre:	119 mm	18,03 °C
Novembre:	30 mm	11,18 °C
Totals:	223 mm	17,03 °C
Màxima:	32,60 °C	24 de setembre
Mínima:	-1,50 °C	20 de novembre

Mitjana:	17,03 °C	(històrica: 16,42 °C)
Mínima mitjana:	11,37 °C	(històrica: 10,11 °C)
Màxima mitjana:	22,69 °C	(històrica: 22,74 °C)

Dia de més pluja: 23 d'octubre, amb 61 mm

Total dies de pluja (superior a 1 mm):	13	(l'any passat: 30)
Dies amb mínimes negatives	1	(l'any passat: 0)
Dies amb màximes superiors a 25°C:	34	(l'any passat: 32)
Dies amb màximes superiors a 30°C:	7	(l'any passat: 8)
Dies amb màximes superiors a 35°C:	0	(l'any passat: 0)

EL MILLOR REGAL DE REIS

El millor regal de Reis, ses majestats recorrent els carrers de Canovelles.

La meva filla va venir a passar una llarga estona amb mi, sense preses.

Com un pollet cerca l'escalfor de la gallina, tornàvem anys enrere. Des de petita i ja joveneta, s'estirava al sofà recolzant el cap a la meva falda; així vèiem les pel·lícules.

Ahir va ser una peli íntima, mare i filla, on es va estrènyer el vincle que sempre hi ha hagut entre nosaltres.

Beneïda filla, el miracle de ser mare no és solament portar el fill nou mesos en el ventre, és sentir el que sento jo per la filla dins del cor.

Majestats enguany no us demano un regal, me l'heu anticipat. És evident que us heu escrit una carta, espero l'hagueu llegida atentament. Sou mags podeu i feu màgia. Us tinc plena confiança.

Davant del Nen en flexionar el genoll per oferir-li les vostres arquetes presenteu-li la meva carta. Si us plau no us n'oblideu.

Mil gràcies Majestats.

EL BLAT DE MORO NO TE'L DEIXAVA VEURE

Maleïes el blat de moro que te'l tapava, a tu que t'havies llevat molt d'hora, com cada matí, de dilluns a divendres, per veure'l passar camí d'agafar el tren, a la mateixa via que ara encara fas servir tu, de tant en tant, força anys després, tants que has de fer esforços, molts, per recordar-ho.

Voldries tornar enrere i veure'l sortir de darrere el pollancre que, ufanós, creixia en la darrera volta sinuosa del rierol, que corria pel costat de l'estreta carretera on, des de feia molt pocs anys, es començaven a veure transitar vehicles al costat de carros i tractors. Ell, alt i escardalenc, amb posat greu i massa seriós pels pocs anys que tenia, caminava davant els teus ulls enamorats, aliè del tot als sentiments que despertava en tu, cent metres més enllà, darrere els porticons del balconet del quarto on dormies des de feia anys i on t'arribaven l'alè i l'esbufec d'aquells animals que feien guanyar-se les garrofes als seus amos.

Durant no més de cinquanta metres, mentre l'hauries volgut atrapar per sempre amb la mirada, el tenies davant teu, amb els llibres de medecina sota el braç, la camisa blava pel maig, i el pul·lòver marronós quan refrescava. De seguida, la façana principal de la casa del fuster, se te l'endua fins a l'endemà: ja no el tornaries a veure. I així un dia i un altre, durant molt de temps. Això durant alguns mesos, perquè quan arribava l'hivern, tu baixaves del llit i t'acostaves en silenci, per no despertar ta germana, a la finestra, però no veies sinó una ombra que passava davant els teus ulls sense gairebé adonar-te'n. Et tornaves a ficar entre els llençols, miraves d'adormir-te, tancaves els ulls ben fort, però només aconseguies que més d'un dia i de dos unes llàgrimes et rodolessin cara avall.

Recordaves massa sovint que un mes d'agost, quan acabaves de fer catorze anys, i ell en tenia tres o quatre o cinc més, en una excursió a Llès, fent una rotllana, el destí va propiciar que la teva mà anés a parar a la seva. Aquell cop, quan ja feia dies que et llevaves per veure'l passar, no saps què era, però tot un tremolor et va recórrer el cos, de dalt a baix, de dreta a esquerra. No et cansaves de mirar-te la mà, no vas deixar que s'hi acostés l'aigua durant dies. Aleshores et vas adonar que per més que obries els ulls no veies res, que tant te feia que el pare hagués sembrat blat de moro o trepadella, perquè ja mai més et llevaries per veure ni que fos una ombra de qui et penses que vas estimar de debò per primer cop. Te n'havia passat una de molt grossa. I així, sempre t'has dit que ell no et va estimar no perquè fossis lletja i esquerpa sinó perquè, més enllà de les mans clivellades, aspres i cremades pel sol, se't devia veure a la mirada tanta perplexitat, tant desconcert, tant... que es devia fer difícil acostar-se't.

Ara que han passat molts anys, molts, l'has tornat a veure, acompanyant la mare fins al mai més. Ja no era, com tu, aquell xicot alt, prim, d'ulls de color de mel i de posat seriós... Te'l vas mirar amb nostàlgia, però també amb certa indiferència. Veient-lo a ell, et veies a tu, i la ràbia de tots aquests anys, sovint perduts, encara la sents ara.

LES NITS DE L'HIVERN

La recerca d'una nova Terra i la seva colonització amb microorganismes.

Aquest és el títol d'una conferència que va fer a la seu de l'Astronòmica de Sabadell, el Sr. Jordi García-Lacalle, el passat 27 de novembre de 2019, i que us transcribo perquè l'he trobat molt interessant i espero que vosaltres també.

Fa 65 milions d'anys al planeta Terra es va produir una extinció massiva d'éssers vius. Vivim en un planeta en el qual estem acostumats a no tenir moltes catàstrofes en la nostra època actual, oblidem tots els perills que ens poden esdevenir com a espècie a nivell de supervivència i provocar la nostra extinció. Ara bé, alguns d'ells podrien passar d'impossibles a probables. Alguns d'ells incontrolables com ara el clàssic meteorit o asteroide, una erupció solar erràtica, una supernova relativament a prop del nostre sistema solar, una inversió de pols magnètics, una elevada activitat volcànica com la que es podria produir al parc nacional de Yellowstone. Es podria seguir enumerant múltiples causes d'una possible extinció. És per això que com a espècie evolucionada que som hem de posar solució a aquests possibles problemes. Al llarg de la història, l'ésser humà ha anat evolucionant i creixent en coneixements a nivell científic. Ha pogut trobar solució a milers de problemes i situacions complexes que se li presentaven. És hora de fer un pas endavant i ser capaços d'avançar-se als esdeveniments que poden portar a l'extinció de la nostra espècie. S'ha proposat un projecte científic per solucionar aquesta possible extinció i és el que vaig a explicar-vos. Primerament enfocarem la part més física i després la part més biològica. La primera part estarà basada en la recerca d'exoplanetes, aquells planetes que orbiten al voltant d'una estrella diferent al Sol i formen part d'un sistema planetari. L'objectiu d'aquesta primera part és, mitjançant tècniques físiques, explicar el procés de la seva recerca. Després cal veure si es troba en la zona d'habitabilitat de la seva estrella. Aquesta habitabilitat ve determinada per diversos factors. Un cop determinat un exoplaneta model, observarem les seves característiques. En aquest treball suposarem un escenari ideal com el que seria una Terra primitiva. Sabent les característiques del nostre planeta actual, com ara el % d'oxigen present o les superfícies oceàniques entre d'altres, podrem fer una aproximació numèrica, de quants anys trigaríem a transformar un planeta sense presència d'oxigen a un altre amb el 21% d'oxigen que trobem en nostre planeta Terra. Únicament amb microorganismes. Per a això utilitzarem diferents models descrits en diversos articles de producció primària. Finalment s'exposarà una solució amb un

planeta, les característiques puguin ser diferents a les d'una Terra primitiva. Per manca d'espai no transcriure ara el desenvolupament del projecte, només parlarem del resultat i conclusions del treball: La astrobiologia i l'estudi de la detecció i caracterització de Exoplanetes, és un camp que encara queda molt per avançar. S'està en un període de temps on gairebé no s'ha vist una mil·lèsima part de tot el coneixement que queda per adquirir. La determinació d'una atmosfera planetària, es realitza mitjançant estudis fotomètrics de la llum, i gràcies a ells i als estudis que ens indiquen la quantitat i tipus de matèria que hi ha a l'univers, es pot determinar com serà una o una altra atmosfera. La colonització planetària avui en dia, és anar més enllà. És una idea imaginativa, que des del punt de vista teòric, es pot explicar, però cal poder-la posar en pràctica per poder arribar a avançar-nos a tot el que ens pot esdevenir com a espècie de cara a un futur. Alguns científics proposen la idea d'utilitzar únicament microorganismes per poder fer una producció primària que elevi el % d'oxigen d'un planeta que no té, fins al 21% actual terrestre. Aquests, no són els principals productors però tot i així el període de temps necessari per a realitzar aquesta funció seria de $7,3 \cdot 10^5$ anys, un valor molt inferior als $2,2 \cdot 10^9$ anys que es va trigar a la terra a arribar a aquest nivell. En el moment en què es pressuposa un model ideal, en el qual els cianobacteris no tenen competència pels nutrients, i únicament els seus mateixos gens són els que limiten el seu creixement, obtenim el mateix resultat en tan sols 730 anys. A escala temporal humana pot semblar una barbaritat, però a escala de la història de l'Univers, de la formació dels planetes, realment és una xifra molt curta. Cal considerar que la Terra va trigar 2.200 milions d'anys a ser un planeta carregat d'oxigen útil per a la vida humana. Possiblement hi hagi molts camins per poder evitar la nostra pròpia extinció, o molt pocs. Tot dependrà de lo predisposats que estiguem a realitzar el canvi de mentalitat per poder evitar una mica del que no es podrà escapar la humanitat eternament. *Methylomirabilis oxyfera*, és només un petit descobriment de tot el coneixement que ens queda per descobrir al respecte. Com un sol microorganisme pot assentar les bases per acabar produint una gran quantitat de vida en un planeta com pot ser el nostre. Es poden detectar infinitat d'ambients amb els que d'una manera o altra es podria acabar desenvolupant un hàbitat viable per a la vida. I per a això només cal continuar l'estudi dels problemes que s'exposen, i trobar possibles solucions. En aquest treball es proposa una petita idea, de com, amb els coneixements adquirits d'una ciència que ensenya una cosa tan petita, com és la microbiologia, pot arribar a canviar alguna cosa tan gran com el futur de la humanitat i adaptar-lo a la seva conveniència.

MÉS A PROP D'UNA SOLUCIÓ A LA DEMÈNCIA SENIL

Després d'una sèrie de reeixits estudis amb ratolins, uns científics de la Flinders University creuen que ens acostem a les primeres proves clíniques amb humans que podrien proporcionar un tractament preventiu per a la demència senil.

L'objectiu d'aquests investigadors és desenvolupar una immunoteràpia efectiva a través d'una nova vacuna, per eliminar la "placa cerebral" i els agregats de proteïna tau que estan vinculats a la malaltia d'Alzheimer, un dels trastorns neurològics que ocasionen aquesta demència senil.

El treball ha estat publicat a la revista Alzheimer 's Research & Therapy i ha estat encapçalat per Nikolai Petrovsky.

El nou tractament buscava eliminar les plaques de proteïna beta-amiloide (A β) i els cabdells neurofibril·lars compostes per la proteïna hiperfosforilada tau, que en conjunt porten a una neurodegeneració i a un declivi cognitiu característic del mal d'Alzheimer.

Aquesta malaltia és la causa principal de demència senil, és a dir, la demència relacionada amb l'edat, que afecta només als EUA a 5,7 milions de persones. Els principals desafiaments d'aquest mal són l'absència de tractaments efectius, biomarcadors fiables o estratègies preventives.

S'espera que en un parell d'anys es puguin efectuar les primeres proves clíniques amb humans. L'objectiu és frenar l'acumulació de molècules A β / tau i retardar la progressió de la demència senil. (...)

Font: *Notícies de la ciència.com*

REMEIS CASOLANS AMB PLANTES

PER ALS COPS:

Ingredients: Àrnica, alcohol. Colliu l'àrnica la nit de St. Joan, abans que surti el sol. Poseu-la dins d'una ampolla amb alcohol. S'utilitza per als cops, sempre que no hi hagi sang.

PER A LA BRONQUITIS:

Ingredients: Eucaliptus, fonoll, brotets de pi, regalèssia, malves. Beveu una infusió feta amb una mica de cada herba.

PER A LA CONJUNTIVITIS:

Ingredients: Flors de saüc. Bulliu l'aigua, afegiu-hi les flors i deixeu-ho refredar. S'utilitza per a la conjuntivitis, per als mussols, per a la vermellor, per a les brosses als ulls, etc.

PER CONSERVAR EL CUTIS:

Ingredients: Romaní, vi. Si us renteu la cara amb aigua de romaní, se us tornarà fresca i resplendent. Si en lloc de coure el romaní amb aigua, ho feu amb vi, encara molt millor. Si ho feu cada dia la cara no s'arrugarà ni envellirà i la conservareu fresca i maca. També us traurà les taques i el borrisol que pugueu tenir-hi.

PER AL MAL DE GOLA:

Ingredients: Llorer, llet, sucre o mel. Si teniu la gola irritada, bulliu llet i afegiu-hi una fulla de llorer. Un cop bullida poseu-hi sucre o mel al vostre gust i beveu-la calenta.

PER A LA TOS:

Ingredients: Cebes, mel. Bulliu 3 o 4 cebes en un litre d'aigua. Després coleu el suc i afegiu-hi 1 cullerada de mel. Beveu-ne una tassa 3 cops al dia.

Font: *Remeis casolans aromàtiques o medicinals amb herbes de l'Urgell*

POLLASTRE DE NADAL AL CAVA

Ingredients per a 4 persones:

- 1 pollastre sencer tallat a octaus
- 1 ampolla de cava espumós
- 1 farcellet d'herbes (llorer, farigola, romaní)
- 1 bossa de prunes califòrnia (sense os)
- 1 bosseta de pinyons crus
- 1 ceba grossa de figueres
- 1 bosseta de cebes escalunyes
- 1 cabeça d'all
- sal, pebre i oli d'oliva

Elaboració:

Agafem el pollastre i el salpebrem. En una cassola hi posem l'oli, la cabeça d'all, el farcellet d'herbes i el pollastre (tot en fred) i comencem a rostir-lo. Mentrestant en una altra cassola amb una mica d'oli anem rostint les cebes escalunyes i ho resguardem. En una paella ofeguem la ceba de figueres tallada a la juliana i ho resguardem. En una altra paella petita enrossim una mica els pinyons i ho resguardem. Quan el pollastre està ben rosset hi afegim la ceba de figueres, tot ben remenat. Baixem el foc una mica i després hi afegim 3/4 parts del cava fins que aquest s'evapori; quan el cava s'hagi evaporat hi afegim els pinyons, les cebes escalunyes i abaixem una mica més el foc. Ho deixem tapat fent xup-xup una hora i mitja o dues. Quan el pollastre ja estigui ben tou apaguem el foc, hi afegim les prunes i el tornem a tapar. Ho deixem reposar unes quantes hores o un dia sencer. És recomanable fer-lo el dia abans, reposat sempre serà molt més bo.

Desitgem que us agradi!!!!

Bon profit!

GALETES DE CIVADA (AVENA), PLÀTAN I XOCOLATA (APTA PER A VEGANS)

Ingredients:

(És aconsellable que els ingredients estiguin a temperatura ambient)

- 130g de flocs de civada
- 2 plàtans madurs
- 25 g de xocolata

Elaboració:

Pre escalfem el forn a 200 °C

En un bol triturar els plàtans amb l'ajuda d'una forquilla, no cal trituradora. Un cop estiguin ben aixafats, afegim els flocs de civada i remenem bé. Finalment afegim la xocolata, sigui rallada o amb trossets petits.

Un cop tinguem la massa ben integrada, agafem una safata de forn i la untem de mantega, per tal que no s'enganxin les galetes. Fem boletes de la mida i forma que més ens agradin. És important, que no siguin gaire fines, ja que se'ns podrien cremar.

Nota: he triat aquesta recepta, perquè penso que després de tot els dolços que hem menjat en les èpoques de Nadal, sempre va bé moderar una mica el sucre. Per això aquesta recepta (tan fàcil) i amb tan pocs ingredients, no porta sucre i és apta per a persones veganes.

Bon profit!

MOLSA

Català: Molsa
Castellà: Musgo
Científic: Bryophyta

FAMÍLIA: Entodontàcies

ECOSISTEMA: Viu en llocs frescos, humits i ombrívols, boscos en general.

ASPECTES FÍSICS

Són plantes petites i suaus que creixen apinyades d'1 a 10 cm, formades per falsos òrgans : rizoides, tiges i fulletes, de color verd o groguenc quan aturen la fotosíntesi i es deshidraten.

Tija: La tigeta - caulidi - es troba postrada, 2-3 vegades pinnada, fa 3-15 cm de llarg.

Fulles: Les fulletes- fil.lidis- menudes, ovals, simples cobreixen les petites tiges, denticulades, d'un sol estrat de cèl.lules i uninerviades.

Flors: No desenvolupen ni flors ni llavors.

Fruit: L'anomenada fructificació de les molses correspon a l'òrgan productor d'espores. Està format per un peu o seta de 3 cm. vermellós; la càpsula que conté les espores en forma de bec, tapada per un opercle i la caliptra. Al coll de la càpsula hi ha unes dentetes anomenades peristoma.

UTILITAT

Una molsa L'Esfagne, té un alt contingut d'aigua àcida això fa que sigui practicament estèril a bacteris i altres microorganismes, per això en la Primera Guerra Mundial barrejada amb all(antisèptic) es va utilitzar per fabricar apòsits amb els quals curaven les ferides.

També s'utilitza en la fabricació de filtres per a la depuració d'aigües contaminades.

CURIOSITATS

Als Països Catalans, entre les molses més comunes hi ha la "molsa de Nadal", ornament tradicional dels pessebres nadalencs.

La molsa gegant de 30 cm. i podem arribar a 75 cm. es troba a Nova Zelanda, Austràlia i Nova Guinea. La molsa d'aigua en els aquaris.

Poema de Nadal de Josep Mª de Segarra

Quan ve Nadal, la cançó del miracle
 amb el pessebre de molsa i arboç,
 ens fa pensar en unes ganes molt vives,
 ens fa pensar en un desig de debó,
 de donar coses al noi de la mare,
 coses que vinguin de dintre del cor...

PENSANT EN LA PRIMAVERA

Potser que em faci passada, però quan comença l'any i el dia ja s'allarga, és quan tenim d'anar pensant de quina manera volem que el nostre jardí o terrassa llueixi millor.

De com adobem la terra, de quines plantes volem gaudir i tenir les millors flors dependrà la cura de com ho fem tot plegat.

Començarem per podar les plantes que ja tenim, rosers, geranis o algun arbust, els hi remenarem la terra i si cal afegirem més terra, millor si és una terra adobada.

Per les altres plantes anuals com petúnies, clavells de moro margarides, begònies, etc. és millor, si es planta'n en testos, treure la terra vella i remenar-la; es pot tornar a fer servir si abans també li afegim una terra adobada, d'aquesta forma quan plantem les nostres plantes trobaran un terreny apropiat per poder créixer ben boniques.

Quan tinguem el jardí o terrassa i comencin a créixer les plantes, no podem oblidar de regar-les de forma correcta i adobar-les un cop al mes.

SPITSBERGEN: L'ILLA DELS 122 DIES SENSE LLUM

Aquest article de **Sergio García Rodríguez** és una adaptació d'un dels publicats a **singularia.travel.blog**, el seu blog sobre indrets singulars i viatges peculiars

“**La foscor i la nit són les mares del pensament**”, diu un proverbi danès. Així que no hi ha millor ocasió per pensar fins a l'infinit i més enllà que el 22 de desembre, dia en què el solstici d'hivern marca, a l'hemisferi nord, la nit més llarga de l'any.

Fins i tot hi ha indrets on 'la nit més llarga' vol dir, directament, 24 hores de foscor. És el que passa en el punt poblat més nòrdic de Noruega: l'illa de **Spitsbergen**.

Es tracta d'una illa cosida per fiords i canals, refugi d'òssos polars i rens amb una superfície de la mida de Suïssa, seu d'un magatzem de llavors dissenyat 'per salvar la humanitat' i territori amb un passat marcat per la mineria i les disputes geoestratègiques.

Avui, **tot just 2.600 persones** poblen aquest ignot punt de mapa on s'assoleixen els -40°C en l'època més gèlida de l'any. És un paradís per trobar la inspiració? O bé la llar de l'avorriment? Que cadascú ho decideixi. El que és cert és que, si busqueu un lloc on aïllar-vos i quedar-vos a les fosques durant una temporada, Spitsbergen és una molt bona opció. **Però, ¿com es viu la manca de llum a Spitsbergen?**

122 dies de foscor

Primera –i òbvia– lliçó hivernal a Spitsbergen: **no cal matinar per aprofitar la llum del dia, perquè no n'hi ha**. I no només no n'hi ha durant el dia del solstici d'hivern, sinó durant més de 122 dies l'any. Concretament, **de les 13:23h del 26 d'octubre a les 11:22h del 16 de febrer**. És a dir: 122 dies, 21 hores i 59 minuts de foscor.

Si la nit més llarga de Canovelles –des que el Sol es pon fins que torna a reeixir– dura 14 hores i 50 minuts, la de Longyearbyen, capital de Spitsbergen, dura gairebé 2950 hores.

Durant aquestes 17 setmanes i mitja, el Sol no es veu –literalment– a l'illa. Una densa penombra ho envolta tot: el trajecte a l'escola o a la feina, la tornada a casa, les sortides a l'única botiga de queviures de Longyearbyen o al bar local. I, en tots els casos, no és estrany que els habitants de Spitsbergen caminin per l'illa amb una lanterna focal al front.

Però, ¿qui gosa viure a Spitsbergen?

Si viviu a Spitsbergen, probablement sigueu descendents dels caçadors de balenes, óssos polars i guineus que van voltar per l'illa des del segle XVIII, o dels miners que s'hi van establir cap XIX, quan era terra de ningú.

També hi ha la possibilitat que sigueu nacionals d'algun dels 40 països que van signar

el 1920 el **Tractat de Svalbard**, que va fixar la sobirania noruega de l'illa i del seu arxipèlag per posar remei a les disputes internacionals que s'hi donaven. Alhora, el tractat va habilitar als estats signataris a desenvolupar activitats científiques i comercials a Spitsbergen, sempre sota el respecte de les lleis noruegues.

Ucraïnesos i russos són qui més ha fet ús d'aquesta premissa legal i, potser per aquesta raó, si viviu a Spitsbergen, en sigueu un dels prop de 450 que hi resideixen. Més nombrosos són encara els 772 estudiants –de 43 nacionalitats– del Centre Universitari de Svalbard. Per què tanta diversitat de procedències? Perquè és l'única universitat del món on cursar Estudis Àrtics in situ.

O bé, si preferiu, podeu ser un dels empleats del petit però emergent sector turístic local, que ofereix des de passejades en trineu fins expedicions per veure les aurores boreals.

Finalment, si residiu per aquelles latituds, podríeu ser l'únic empleat que gestiona la instal·lació més singular de l'illa: el **Magatzem de Llavors** de Svalbard. Es tracta d'una mena d'Arca de Noè vegetal finançada pel Govern de Noruega on qualsevol país del món pot dipositar llavors de totes les espècies que vulgui, per si alguna vegada una catàstrofe o el mateix canvi climàtic fan que ens calgui usar-les. Actualment, hi ha 988.000 exemplars vegetals dipositats al magatzem, que els conserva a una temperatura òptima de -18°C.

Després de la foscor, la llum contínua

Sigui com sigui, qui visqui a Spitsbergen ho farà sense llum durant gairebé quatre mesos dels dotze que té l'any. Però la falta de llum solar que els illencs pateixen i experimenten cada hivern té, òbviament, la seva alegre i esperada rèplica estiuenca. Així, **del 18 d'abril al 26 d'agost, les 24 hores del dia a l'illa són de llum solar contínua**, sense crepuscles de cap tipus mitjançant.

Us imagineu viure en un estiu etern? Doncs sí, per a això, també Spitsbergen és una bona opció. Però perquè hi arribi la llum fins allà, encara queden unes setmanes.

REFRIGERACIÓ SENSE ELECTRICITAT / POWERWALL 2

REFRIGERACIÓ SENSE ELECTRICITAT

Segons un article de Arny Leroy i Evelyn Wang amb altres set investigadors de MIT i de la universitat Catòlica Pontifícia de Xile, a la revista Science Advances, han desenvolupat un dispositiu que pot romandre a l'exterior sota el sol sense fer servir energia elèctrica refredant coses en més de 13 graus Celsius, mitjançant un procés anomenat refredament radiatiu.

La clau per al funcionament d'aquest sistema simple i barat és un tipus d'aïllant especial, fet d'escuma de polietilè anomenada aerogel. L'aparell bloqueja el 90% de la llum solar, protegint la superfície inferior perquè no s'escalfi, i a el mateix temps permet que el 80% dels raigs de calor passin lliurement cap a fora. Les proves s'han fet en el tòrrid desert d'Atacama, a Xile.

L'aparell es podria usar, per exemple, per evitar que la verdura i la fruita es facin malbé, doblant el temps que el producte podria romandre fresc en llocs remots on no està disponible l'energia elèctrica per a una refrigeració convencional.

Els científics segueixen treballant per assolir reduccions de temperatura de fins a 50 graus Celsius.

POWERWALL 2, LES BATERIES MÉS AVANÇADES PER A PANELLS SOLARS

A causa de la tecnologia que utilitzen, les bateries són un dels elements més cars d'un sistema fotovoltaic, cal doncs vigilar molt a l'hora de prendre una decisió sobre les seves característiques i funcionalitat.

Com en qualsevol indústria, hi ha bateries barates però poc eficients, i altres que són els autèntics Ferraris de l'emmagatzematge d'energia. En aquest últim grup es troben sens dubte les bateries Powerwall de la companyia Tesla. Pensades específicament per a entorns domèstics i petites indústries (estan disponibles també les Powerpack per a aplicacions més exigents), les Powerwall volen revolucionar l'àmbit de l'emmagatzematge elèctric.

L'última Powerwall de Tesla conté elements d'emmagatzematge de ions de liti que arriben a una capacitat de 13,5 kWh. Si cal, es poden connectar fins a 10 bateries d'aquest tipus per assolir les capacitats que es necessiten. Cada bateria pesa uns 114 kg i pot operar a temperatures que vagin de -20°C a 50°C.

El sistema és recarregat, per exemple, per una sèrie de panells solars a la teulada d'una casa. Quan ha de lliurar electricitat, disposa d'una potència pic de 7 kW i una potència contínua de 5 kW. Amb una garantia de 10 anys, pot utilitzar-se per alimentar tota una casa, per recarregar un cotxe elèctric, etc. Els Powerwall es fabriquen als Estats Units i tenen un cost d'uns 8.000 euros.

gent[®]
decanovelles

Comissió Sant Antoni Abas
Campelles